

מקורות התורה

1 - הלכה למשה מסיני - תורה שבכתב

מכללת מבשרת ירושלים

1. אני מאמין באמונה שלמה, שכל התורה המצויה עתה בידינו היא הנתונה למשה רבנו עליו השלום
יג עקרים להרמב"ם - עקר ח'

- Which 'Torah' is this talking about?

2. אלה החקים והמשפטים והתורות אשר נתן ה' בילו ובין בני ישראל בהר סיני ביד משה
ויקרא כומו

3. והתורות - מלמד ששתי תורות ניתנו להם לישראל אחד בכתב ואחד בעל פה
ספרא בחוקתי פרשה ב

A] When was the WRITTEN TORAH given?

4. (ט) ויכתב משה את התורה הזאת ויתנה אל הכהנים בני לוי הנשאים את ארון ברית ה' ואל כל זקני ישראל: ..... (יט) ועתה
כתבו לכם את השירה הזאת ולמדו את בני ישראל שימיהם בפיהם למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל: ..... (כד)
ויהי ככלות משה לכתב את דברי התורה הזאת על ספר עד תמם: (כה) ויצו משה את הלויים נשאי ארון ברית ה' לאמר: (כו)
לקח את ספר התורה הזה ושמעתם אתו מצד ארון ברית ה' אלהיכם והיה שם ביד לעד:
דברים פרק לא

5. (ט) ויכתב משה את התורה הזאת - מתחלת צראשית עד לעיני כל ישראל
רמב"ן דברים לא:ט

6. א"ר יוחנן משום רבי בנאה: תורה - מגילה מגילה ניתנה, שנא: (תהלים מ:ח) אָז אִמַּרְתִּי הִנֵּה בָאתִי בְמַגִּלַּת סֵפֶר כְּתוּב עָלַי. ר"ש בן
לקיש אומר: תורה - חתומה ניתנה, שנא' (דברים לא:כ) לָקַח אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה
גיטין ס.

7. מגילה מגילה ניתנה - כשנאמר פרשה למשה היה כותב ולכסוף מ' שנה כשנאמרו כל הפרשיות חיצון צגידין ותפרן
חתומה ניתנה - לא נכתב עד סוף מ' לאחר שנאמרו כל הפרשיות כולן והנאמרות לו בשנה ראשונה ושניה היו סדורות לו על פה
עד שכתבן
רש"י שם

8. .... וזרדתו מן הכר כתב מתחלת התורה עד סוף ספור המשכן, וגמר התורה כתב בסוף שנת הארבעים .... וזה כדברי האומר
תורה מגלה מגלה נתנה. אבל לדברי האומר תורה חתומה נתנה נכתב הכל בשנת הארבעים כשנאמרו כתבו לכם את השירה הזאת
רמב"ן בראשית הקדמה

- When was the Chumash received - according to R' Yochanan; according to Reish Lakish?
- According to each of them what was received on Sinai?
- What are the different views of Rashi and Ramban on מגילה מגילה and חתומה ניתנה?
- What was the nature of Chumash during the 40 years in the desert according to each view - fixed? fluid? written? oral?
- At what point was there a final version of Chumash?

9. וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ אֶת־הַמָּן אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד־בָּאָם אֶל־אֶרֶץ נוֹשֶׁבֶת אֶת־הַמָּן אָכְלוּ עַד־בָּאָם אֶל־קִצֵּה אֶרֶץ כְּנָעַן

שמות טז:לה

- What is surprising about this verse? How would you answer the problem?

10. כל התורה כתבה משה רבינו קודם שימות בכתב ידו. ונתן ספר לכל שבט ושבט וספר אחד נתנהו בארון לעד

הקדמה ליד החזקה לרמב"ם

- Which view is the Rambam following here?

11. אמר רב מנשיא בר תחליפא משמיה דרב: זאת אומרת אין מוקדם ומאוחר בתורה. רש"י - לא הקפידה תורה על סדר מוקדם ומאוחר ופרשיות דנאמרו תחלה בקדימו המאוחרות לה

פסחים ו: ורש"י שם

- What are the roots of the concept in the debate from Gittin that we have just analyzed?

B] What was the nature of the Written Torah during the 40 years?

12. רבי ישמעאל אומר: כללות נאמרו בסיני ופרטות באהל מועד, ורבי עקיבא אומר: כללות ופרטות נאמרו בסיני, ונשנו באהל מועד, ונשתלשו בערבות מואב

חגיגה ו:

- According to R' Yishmael, what is the nature of the Torah that was given at Sinai?
- What does this disagreement tell us about their understandings of the Sinai?
- Which view would you expect us to follow? Which view would we normally follow in a halachic debate? Is this a halachic debate?

13. כללות נאמרו בסיני - הרצה דברים נאמרו סתומים צסיני שלא נתפרשו כל זרכן, ופירשו לו לאחר שהוקם המשכן באהל מועד ... ופרטות באהל מועד - מששהוקם המשכן ודיבר עמו מעל הכפורת, שם פירש לו הכתוב ... ונשנו - פעם שנית, וכל מה שנאמר כאן נאמר כאן, ואף על פי שלא נכתב

רש"י חגיגה ו:

- How does this debate on when the mitzvot were given impact on the issue of when the Torah was written?
- Which view does it seem from here that Rashi is taking on the machloket concerning when the Chumash was written?

14. (א) וַיְדַבֵּר ה' אֶל־מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמֹר: (ב) דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לָכֶם וְשָׁבַתְהָ הָאָרֶץ שְׁבֹת לָהּ רֵשֵׁי בְהַר סִינַי - מִה עֵינִן שְׁמִיעָה אֵלָל הַר סִינַי, וְהֵלֵךְ כָּל הַמִּצְוֹת נִאֲמָרוּ מִסִּינַי? אֵלָל מִה שְׁמִיעָה נִאֲמָרוּ כִּלְלוּתִיה וּפְרֻטוּתִיה וְדַקְדוּקִיה מִסִּינַי, אֵף כּוֹלֵן נִאֲמָרוּ כִּלְלוּתִיהֶן וְדַקְדוּקִיהֶן מִסִּינַי, כִּךְ שְׁנוּיָה צְחוּרָת כְּהִיָּם

ויקרא כה-א-ב ורש"י שם

- Which view does Rashi on Chumash quote? Rabbi Yishmael or Rabbi Akiva?
- How do 'Sinai', 'Ohel Moed' and 'Arvat Moav' fit together with the actual books of the Chumash? Where in the Chumash are the most mitzvot to be found?

15. וַיְהִי קוֹל הַשּׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד מִשָּׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל

שמות יט:יט

16. וַיִּקְרָא אֶל־מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר

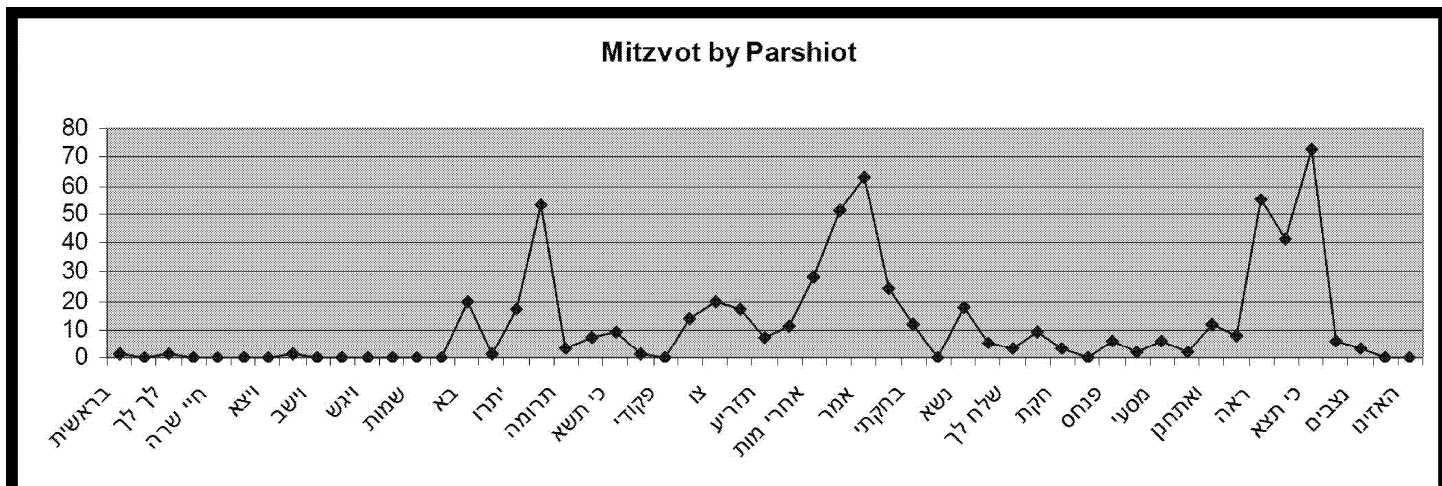
ויקרא א:א

17. וַיָּבֹא מֹשֶׁה אֶל אֱהֹל מוֹעֵד לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדַּבֵּר אֵלָיו מֵעַל הַכַּפְּרִית אֲשֶׁר עַל אֲרוֹן הָעֵדוּת מִבֵּינֵי שְׁנֵי הַכְּרֻבִּים וַיְדַבֵּר אֵלָיו

במדבר ז:פט

18. אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הידן במדבר בערבה מול סוף .....

דברים א"א

Research and graphics by Yael Manning based on Sefer HaChinuch

CJ Mitzvot that Moshe Did Not Know

- What are the 4 occasions on which Moshe did not know the halacha?

19. ויקב בן-האשה הישראלית את השם ויקלל ויביאו אתו אל-משה ושם אמו שלמית בת-דברי למטה-דן: ויניחיהו במשמר לפרש להם על-פי ה'

ויקרא כד יא-יב

20. ויאמרו האנשים ההמה אליו אנחנו טמאים לנפש אדם למה נגרע לבלתי הקריב את-קרבו יקוק במעדו בתוך בני ישראל: ויאמר אליהם משה עמדו ואשמעה מה-יצוה ה' לכם

במדבר טו-ח

21. ויהיו בני-ישראל במדבר וימצאו איש מקשש עצים ביום השבת: ויקריבו אתו המצאים אתו מקשש עצים אל-משה ואל-אהרן ואל כל-העדה: ויניחו אתו במשמר כי לא פרש מה-יעשה לו

במדבר טו-לב-לד

22. למה יגרע שם-אבינו מתוך משפחתו כי אין לו בן ותנה לנו אחזה בתוך אחי אבינו: ויקרב משה את-משפטו לפני ה':

במדבר כו-ד-ה

- How does Moshe not knowing the halacha fit with the different shittot in source 12?

23. ותימה, כיון דקיימא לן דכל התורה ניתנה מהר סיני כלליתיה ופרטתיה ודקדוקיה, אם כן למה לא ידע משה רבינו ע"ה דין שידון אותו! ויראה לומר: אף על גב שנתן כללותיה ופרטתיה ודקדוקיה, דבר זה נתנה לו על ידי שהיה יכול ללמוד בהיקש או מבנין אב או מדרשה מה, וכאשר לא ידע להבין - הוצרך לומר לו הדבור בפירוש

גור אריה על ויקרא כד:ד

- Which shitta does the Maharal follow and how does he resolve the issue?
- Based on this, is there ANY opinion now that the entire Torah was given explicitly to Moshe at Sinai?

24. Insofar as the sequence of the giving of the sections of the Torah, and identification of the places and the times of their being transmitted requires painstaking analysis and much study, and many sections of the Gemara with back-and-forth dispute are dedicated to the topic, such as the sections in Gittin 60a and Chagiga 6a, we have thought it worth-while to present what we have concluded from our analysis of the topic:...

It is clear from the words of our Sages that all six hundred thirteen commandments were taught to Moshe on Mount Sinai during those forty days, and the opinion of Rabbi Akiva, found in Chagiga 6, is that both general principles and details were stated at Sinai, [and this is also the opinion of Rashi in his Commentary on the Torah at the beginning of Parshas Behar]. And in the second period of forty days, the Holy One Blessed is He returned to him the entire Torah, for it would not be proper that he should retain anything from what he had learned during the initial period of forty days, for that Covenant was broken. And also, Moshe was not commanded to write them yet, nor to transmit them to the People of Israel, except for in the special cases of particular commandments that he was commanded to give over to the People of Israel.

But nevertheless, he was not commanded to write them, according to the one who says that the Torah was given as a "complete aggregate" [Gittin 60a], and when the Mishkan was erected, the subjects that he had learned at Sinai were reviewed with him, in the Ohel Moed. And there remains room to speculate as to whether all the six hundred thirteen commandments were reviewed with him in the Ohel Moed at one time, or whether only those which the People of Israel were being commanded at that time were reviewed with him.

And at the Plains of Moav the commandments were taught to him a third time, and the Divine Presence was, as it were, speaking from the throat of Moshe. And this time he was commanded to write them down, in accordance with the language that had been spoken to him in the case of each individual section at the time that he had been commanded to transmit them to the People of Israel.

And among them were commandments that were written in the language in which he had relieved them at Sinai, and commandments in the language in which they were said to him in the Ohel Moed, and some in the language of the Plains of Moav. And there were some that had been repeated and some that were taught a third time, and all the writing was "dictated, as it were, from the mouth of Hashem, through the hand of Moshe."

And there were changes in the language in the case of some commandments that had been taught at Sinai and at the Ohel Moed and at the Plains of Moav. That variation was to hint to us in its written form, the Torah was taught to Moshe at Sinai in the form of "Torah she-b'al peh," as our Rabbis have received the Tradition, to interpret the Torah according to its words written in the short form and those written in the long form and those written with transformations of letters.

Chazon Ish Moed 125¹

- How does the Chazon Ish answer differently?
- Make sure you understand the different opinions on 3 different stages in the creation of the Chumash:
  - when the Written Torah was communicated by God to Moshe
  - when Moshe communicated it to the people
  - when it was written down
- Why does any of this matter? Is it a debate on the historical issues? If not, what is it really about?²

Who's Who?

Rashi	11C France
Rambam	12C Spain/N Africa
Ramban	13C Spain
Gur Aryeh	Maharal - R' Yehudah Loew, 16C Prague
Chazon Ish	R' Avraham Yeshaya Karelitz, 20C Russia/Israel

Chazon Ish

1. Translation from Torah Lab - see http://www.torahlab.org/calendar/article/what_happened_at_sinai/

2. For more insight into this Chazon Ish and the issue of the nature and structure of the Chumash generally, see the following series of shiurim from Mori VeRebbi Rav Meir Triebitz - <http://www.hashkafacircle.com/category/structure-of-torah/>